

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»**

ПЛАНИ

**семінарських занять та методичні вказівки
до їх проведення з дисципліни
ППВС 06 МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
(код і назва навчальної дисципліни)
Спеціальність 281 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
(код і найменування спеціальності)
освітня програма (спеціалізація) РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
(назва освітньої програми (спеціалізації))
інститут, факультет ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ, ФАКУЛЬТЕТ
ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська**

Плани , семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення з дисципліни ППВС 06 Міжнародні економічні відносини для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування освітня програма (спеціалізація) Регіональне управління всіх форм навчання / Укл.:Ситников М.М.– Запоріжжя: НУЗП, 2020. – 16 с.

Укладач: М.М.Ситников, доц., д.ф., к.н.

Рецензент: А.І. Мелещенко, доц., к.н.

Відповідальний
за випуск: Т.В. Перелигіна, зав. лаб.

Затверджено
на засіданні кафедри
“Міжнародні економічні відносини
Протокол № 11
Від 24 06 2020 р.

ЗМІСТ

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	4
2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.1 Теми семінарських занять.....	5
2.2. Теми рефератів до першого модульного контролю.....	7
2.3 Теми рефератів до другого модульного контролю.....	7
2.4. Тести для контролю знань.....	8
3 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ.....	14.

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: надання знань про закономірності функціонування і розвитку міжнародних економічних відносин, ринкової системи, формування сукупного попиту та пропозиції у міжнародному масштабі, тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків, структуру регулювання міжнародної економіки, сутність, механізми, форми та етапи розвитку міжнародних економічних відносин, вивчення та визначення факторів які впливають на динаміку, ефективність та розвиток цих процесів.

1.2. Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних підвалин і концепцій міжнародних економічних відносин, аналіз макроекономічного ефекту економічної діяльності, їх впливу на розвиток економіки України й країн світового господарства в цілому; визначення механізму організації, перспектив розвитку і оцінка поточних та перспективних світових економічних відносин між країнами, між Україною і окремими країнами та регіональними інтеграційними угрупованнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Фахові компетентності:

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Очікувані програмні результати навчання:

РН3. Вміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою..

РН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

РН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Рекомендації до вивчення дисципліни

Пререквізитами дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є дисципліни: «Менеджмент», «Економіка і фінанси підприємств», «Операційний менеджмент», «Управління персоналом».

Загальні компетентності, які полегшують засвоєння дисципліни: **ЗК1**. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);

Спеціальна (фахова) компетентність, яка полегшує засвоєння дисципліни: **СК5**. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Постреквізитами дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є дисципліни «Корпоративне управління», «Управління розвитком організацій».

Навчальна дисципліна надає знання про закономірності функціонування і розвитку міжнародних економічних відносин, ринкової системи, формування сукупного попиту та пропозиції у міжнародному масштабі, тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків, структуру регулювання міжнародної економіки, сутність, механізми, форми та етапи розвитку міжнародних економічних відносин, вивчення та визначення факторів які впливають на динаміку

2 ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний процес в ЗНТУ в умовах кредитно-модульної системи організації навчання здійснюється у таких організаційних формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи. Основні види занять, що входять до складу модулів: лекція, лабораторне, практичне, семінарське заняття, консультація.

Індивідуальне завдання (реферати, аналітичні доклади, курсові роботи та проекти) виконуються студентами самостійно при консультуванні з викладачем.

2.1 Теми семінарських занять

Тема 1. Функціональні взаємозв'язки та побудова міжнародних економічних відносин.

Питання до семінарського заняття:

1. Дайте визначення глобалізації міжнародної економіки.
2. Коли з'явилося поняття «Міжнародні економічні відносини»
3. Які основні етапи проходила еволюція МЕВ в Україні.
4. Назвіть основні напрями розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.
5. Охарактеризуйте основні передумови інтеграції України в міжнародну економіку.
6. Класифікуйте основних зовнішньоекономічних партнерів України.

Ознайомитися з Законом України «Про ЗЕД» 16.04.1991 р.

7. Визначити відмінності в поняттях
«міжнародні економічні відносини»
«зовнішньоекономічні зв'язки»
«Зовнішньоекономічні відносини»
"Зовнішньоекономічна діяльність"
«Зовнішньоекономічні операції»
8. Привести приклади суб'єктів МЕВ.
9. Визначити ступінь участі України в МРТ.

Тема 2. Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі..

Питання до семінарського заняття:

1. Охарактеризуйте основні цілі суб'єктів та інструментів регулювання МТ.
2. Порівняйте компетенцію та масштаб впливу органів державного регулювання МТ.
3. Охарактеризуйте інструменти регулювання МТ.
4. Надайте порівняльну характеристику форм та методів державного регулювання МТ України та інших держав (країни ЄС, РФ, США)

Тема 3. Міжнародна торгівля послугами. Міжнародний рух капіталу.

Питання до семінарського заняття:

1. Назвіть та охарактеризуйте основні форми міжнародної міграції капіталу.
2. Розкрийте зміст, причини та наслідки міграції підприємницького капіталу.
3. Дайте порівняльну характеристику прямим та портфельним іноземним інвестиціям.
4. У чому полягають роль та функції позичкового капіталу в сучасній міжнародній економіці?
5. Розкрийте основні причини міжнародної кризи заборгованості. Запропонуйте власний варіант вирішення цієї проблеми.
6. Чи актуальна проблема зовнішньої заборгованості для України?
7. Наведіть структуру міжнародного ринку кредитних та інвестиційних ресурсів і охарактеризуйте його основні елементи.
8. Якими чинниками визначається вибір іноземного партнера.
9. Які джерела містять інформацію про потенційних партнерів.
10. Класифікуйте комерційні документи, якими користується експортер та імпортер при встановленні контактів з перспективними іноземними партнерами.
11. Види послуг. Особливості торгівлі послугами.

Тема 4. Міжнародне інвестування.

Питання до семінарського заняття

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Поняття та сутність інвестицій.
2. Види та форми інвестицій.
3. Інвестиційні інструменти.
4. Прямі іноземні інвестиції.
5. Портфельні інвестиції.
6. Правовий захист інвесторів-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
7. Причини залучення іноземних інвестицій.
8. Фактори що стримують надходження інвестицій в економіку України.

Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили

Питання до семінарського заняття

1. Які головні фактори міжнародної міграції робочої сили?
2. Охарактеризуйте основні види міжнародної міграції робочої сили.
3. В чому полягають стандартні ефекти міжнародної міграції робочої сили?
4. Що таке гнучкі форми зайнятості? Наведіть приклади?
5. Охарактеризуйте використання дистанційних форм зайнятості на сучасному міжнародному ринку праці.
6. Визначте особливості імміграційних потоків в Україні.
7. Які складові механізму регулювання міжнародної міграції робочої сили в Україні?

Тема 6. Міжнародна передача технологій

Питання до семінарського заняття

1. Міжнародний рух технологій
2. Модель технічного прогресу
3. Динамічні моделі технологічних розбіжностей
4. Життєвий цикл товару
5. Механізми міжнародної передачі технологій
6. Міжнародне технічне співробітництво
7. Державне регулювання передачі технологій
8. Причини обмеження та механізми регулювання передачі технологій

Тема 7. Міжнародна економічна інтеграція

Питання до семінарського заняття

1. Становлення інтеграційних процесів

2. Типи інтеграційних угруповань
3. Етапи інтеграції
4. Головні інтеграційні об'єднання
5. Статичні та динамічні ефекти інтеграції
6. Ефект створення торгівлі, ефект відхилення торгівлі, Теорія «другого кращого»
7. Західноєвропейська інтеграція
8. Політики ЄС.

2.2. Теми рефератів до першого модульного контролю

1. Основні проблеми сучасного етапу розвитку зовнішньої торгівлі України.
2. Охарактеризуйте товарну структуру експорту та імпорту України
3. Які правові основи економічних відносин України з країнами – членами Європейського Союзу.
4. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків в світі.
5. Якими законами на сьогодні регулюється зовнішньоекономічна діяльність в Україні.
6. Міжнародна економічна кооперація: поняття, форми прояву, вплив на економіку країни.
7. Основні зовнішньоекономічні операції: поняття, класифікація.
8. Міжнародний поділ праці, поняття, участь України у МПП.
9. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
10. Зовнішньоекономічні зв'язки України з європейськими країнами.
11. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Сходу.
12. Контролюючі та обслуговуючі організації в сфері зовнішньоекономічної діяльності
13. Державне та недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
14. Тарифне регулювання зовнішньої торгівлі в Україні.
15. Нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі в Україні.
16. Функції Управління зовнішніх зв'язків і ЗЕД в Україні
17. Особливості зовнішньоекономічної політики України.
18. Державна митна служба України
19. Роль міжнародного маркетингу у зовнішньоекономічній діяльності
20. сегментація міжнародних ринків: основні сегменти та принципи сегментування
21. Особливості пошуку партнерів ЗЕД
22. Аналіз інформації про іноземну фірму: де та яку інформацію шукати?
23. Технологія підготовки зовнішньоторговельної операції.
24. Технологія виходу підприємства на міжнародний ринок
25. Поняття та класифікація основних зовнішньоторговельних операцій
26. Охарактеризуйте загальні правила використання торгових звичаїв
27. У чому суть зустрічної торгівлі як форми організації експортно-імпортних операцій.
28. Визначте види ЗТО на аукціоні за основними кваліфікаційними ознаками.
29. Основна класифікація посередників, що діють на зовнішньому ринку.
30. Переваги та недоліки використання посередників у сфері ЗЕД

2.3 Теми рефератів до другого модульного контролю

1. Поняття та класифікація послуг.
2. Умови формування та розвиток міжнародного ринку послуг.
3. Франчайзинг: поняття та особливості франчайзингу в Україні.
4. Інжинерінгові послуги в Україні.
5. Розвиток транспортних послуг в нашій країні.
6. Надання лізингових послуг та їх особливості.
7. Поняття та основні види зовнішньоекономічних контрактів.
8. Структура зовнішньоторговельного контракту.
9. Регулювання укладання та виконання ЗТК.
10. Основні форми розрахунків по ЗТК.

11. Акредитивна та інкасова форми міжнародних розрахунків.
12. Розрахунки за банківськими переказами.
13. Авансові форми розрахунків.
14. Форми розрахунків по ЗТК у кредит.
15. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів (ІНКОТЕРМС)
16. Транспортне забезпечення зовнішньоторговельних контрактів.
17. Основні види транспорту, що застосовується у ЗТК.
18. Пункт ЗТК: "Умови поставки"
19. Класифікація цін, що застосовуються у зовнішньоекономічній діяльності.
20. Складання конкурентного листа.
21. Основні види валютних ризиків, що зустрічаються у ЗЕД.
22. Назвіть основні різновиди визначення та перевірки якості товарів.
23. Сертифікат якості товарів.
24. Митна політика та її роль у ЗЕД.
25. Митні режими: поняття та класифікація.
26. Поняття конкурентоспроможності.
27. Українські товари на міжнародних ринках з точки зору їх конкурентоспроможності.
28. Аналіз ЗЕД підприємства.
29. Зовнішньоекономічна діяльність регіону, показники її аналізу.
30. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності України за два останні роки.

2.4. Тести для контролю знань

Варіант 1

1. Поясніть дію селективного протекціонізму:

- А. спрямований проти окремих країн або товарів;
- Б. захищає певні галузі;
- В. здійснюється методами внутрішньої економічної політики.

2. Визначте форми митних зборів залежно від характеру дії:

- А. сезоні;
- Б. експортні;
- В. компенсаційні;
- Г. антидемпінгові;
- Д. конвенційні;
- Е. номінальні.

3. Визначте та обґрунтуйте основні функції митних зборів:

- А. фіскальна;
- Б. перерозподільча;
- В. стимулююча;
- Г. стимулююча;
- Д. протекціоністська;
- Е. балансуюча.

4. Виберіть правильне визначення митного тарифу:

- А. конкретна ставка митного збору, яку необхідно сплатити при вивезенні або ввезенні товару на територію країни;
- Б. ставка, що залежить від обсягу імпорту товару;
- В. обов'язковий збір, що є умовою експорту або імпорту.

5. Виберіть правильне визначення зворотнього демпінгу, обґрунтуйте відповідь:

- А. завищення цін на експорт порівняно з цінами продажу тих самих товарів на внутрішньому ринку;
- Б. постійний експорт товарів за цінами, нижчими, ніж справедливі;
- В. зниження експортних цін з метою витіснення з ринку конкурентів та встановлення монопольних цін.

6. Визначте форми митних зборів від об'єктів збору:

- А. імпорتنі;
- Б. адволорні;
- В. комбіновані;
- Г. експортні;
- Д. транзитні;
- Е. специфічні.

7. Визначте форми митних зборів залежно від способу стягнення:

- А. імпорتنі;
- Б. адволорні;
- В. комбіновані;
- Г. експортні;
- Д. транзитні;
- Е. специфічні.

8. За напрямками дії імпорتنі квоти бувають:

- А. експортними;
- Б. селективними;
- В. галузевими;
- Г. імпортними.

9. За масштабом дії імпорتنі квоти класифікуються як:

- А. глобальні;
- Б. селективні;
- В. галузеві;
- Г. індивідуальні.

10. До інструментів прихованого протекціонізму не відносять:

- А. квотування;
- Б. державні закупки;
- В. технічні бар'єри;
- Г. податки і збори.

11. До функцій митного тарифу не відносять:

- А. фіскальну;
- Б. перерозподільчу;
- В. балансуєчу;
- Г. протекціоністську.

12. Впровадження імпортного тарифу сприяє:

- А. зменшенню національного добробуту;
- Б. зростанню національного добробуту;
- В. збільшенню загального рівня зайнятості.

13. Добровольні обмеження експорту - це:

- А. кількісні обмеження експорту, визначення обов'язками партнерів у межах міжурядових угод про квотування експорту товарів;
- Б. надання державними установами дозволу на експорт або імпорт товарів;
- В. фінансове стимулювання державою розвитку експорту національними фірмами.

14. До експортних кредитів відносять:

- А. короткотермінові, середньотермінові та довготермінові;
- Б. постійні та зворотні;
- В. глобальні та індивідуальні.

15. Ліцензування - це

- А. кількісне обмеження експорту, визначення об'ємів "язками партнерів у межах міжурядових угод про квотування експорту;
- Б. надання державними установами дозволу на експорт або імпорт товарів;
- В. фінансове стимулювання державою розвитку експорту національними фірмами.

16. До фінансових інструментів нетарифного регулювання відносять:

- А. субсидії;
- Б. кредитування;
- В. антидемпінг;
- Г. ліцензування.

17. Валюта національна - це:

- а) валюта, яка має здатність вільно обмінюватись на національному ринку
- б) законний платіжний засіб на території країни, що її випускає
- в) валюта, в якій країни тримають свої ліквідні міжнародні резервні активи, що використовуються для покриття від'ємного сальдо платіжного балансу
- г) платіжний засіб інших країн, який законно або незаконно використовується на території певної країни

18. Дайте вірну інтерпретацію умови доставки EXW:

- а) Франко-перевізник
- б) Франко-завод
- в) Вартість і доставка
- г) Доставка товарів

19. Дайте визначення поняттю інвойс:

- а) це пакет документів, що використовується при перевезенні вантажів;
- б) це пакет документів, що є основою розрахункових операцій;
- в) це пакет документів, що використовується для визначення походження товарів;
- г) це пакет документів для визначення базової ціни з урахуванням упаковки.

20. Дайте вірну інтерпретацію умови доставки CIF:

- а) вартість, страхування і фрахт;
- б) франко-завод;
- в) вартість і фрахт;
- г) вартість, фрахт і доставка

Варіант 2

- 1. Зобов'язання банку, видане ним за дорученням клієнта-імпортера, здійснити платіж на користь експортера або забезпечити платіж іншим банкам у межах визначених сум та обумовленого терміну називається:**

- А. акредитивом;
- Б. інкасо;
- В. авансом;
- Г. відкритим рахунком.

- 2. Доручення експортера своєму банку одержати від імпортера певну суму коштів в обмін на підтвердження того, що ця сума буде сплачена в обумовлені терміни, називається:**

- А. акредитивом;
- Б. інкасо;
- В. авансом;
- Г. відкритим рахунком.

- 3. Розрахункова банківська операція, яка здійснюється через подання телеграфного або поштового платіжного доручення одного банку іншому, називається:**

- А. простим векселем;
- Б. банківським переказом;
- В. акредитивом;
- Г. інкасо.

4. **Зобов'язання однієї особи здійснити платіж певної суми коштів іншій особі у визначений термін у визначеному місці називається:**
А. іменним чеком;
Б. ордерним чеком;
В. простим векселем;
Г. переказним векселем.
5. **Розпорядження однієї особи іншій сплатити у визначений термін певну суму коштів третій особі називається:**
А. простим векселем;
Б. банківським переказом;
В. акредитивом;
Г. інкасо.
6. **Безумовний наказ банку платнику сплатити власникові документа певну суму:**
А. акредитивом;
Б. вексель;
В. інкасо;
Г. чек.
7. **Переважна більшість платежів за банківськими переказами здійснюється через систему, що називається:**
А. CEFTA;
Б. SWIFT;
В. UMC;
Г. GREA.
8. **Використання акредитивів для міжнародних розрахунків регламентується документом, що має аббревіатуру:**
А. SWIFT;
Б. SDR;
В. CEFTA;
Г. UCPDC.
9. **Усе, що має грошову вартість і є власністю фірми або окремої особи називається:**
А. дебет;
Б. кредит;
В. актив;
Г. пасив.
10. **Грошові зобов'язання, заборгованість фірми або окремої особи має назву:**
А. дебет;
Б. кредит;
В. актив;
Г. пасив.
11. **Відплив вартостей, за яким повинен слідувати компенсуючий приплив платежів у дану країну, називаються:**
А. дебет;
Б. кредит;
В. актив;
Г. пасив.
12. **Позитивне сальдо платіжного балансу:**
А. призводить до зростання курсу національної валюти;
Б. призводить до падіння курсу національної валюти;

- В. не впливає на курс національної валюти;
- Г. впливає на курс національної валюти невизначеним чином.

13. Від'ємне сальдо платіжного балансу:

- А. призводить до зростання курсу національної валюти;
- Б. призводить до падіння курсу національної валюти;
- В. не впливає на курс національної валюти;
- Г. впливає на курс національної валюти невизначеним чином.

14. Сальдо балансу зовнішньої торгівлі враховує:

- А. товарний експорт;
- Б. товарний імпорт;
- В. експорт послуг;
- Г. імпорт послуг.

15. Сальдо балансу товарів та послуг враховує:

- А. експорт послуг;
- Б. імпорт послуг;
- В. товарний імпорт;
- Г. чисті грошові перекази.

16. Сальдо балансу поточних операцій враховує:

- А. чисті доходи від інвестицій;
- Б. приплив капіталу;
- В. відплив капіталу;
- Г. офіційні резерви.

17. Сальдо балансу руху капіталу враховує:

- А. відплив капіталу;
- Б. офіційні резерви;
- В. чисті грошові перекази;
- Г. експорт послуг.

18. Скорочення офіційних резервів:

- А. показує масштаби дефіциту платіжного балансу;
- Б. показує масштаби профіциту платіжного балансу;
- В. не визначає стан платіжного балансу;
- Г. неоднозначно характеризує стан платіжного балансу.

19. Зростання офіційних резервів:

- А. показує масштаби дефіциту платіжного балансу;
- Б. показує масштаби профіциту платіжного балансу;
- В. не визначає стан платіжного балансу;
- Г. неоднозначно характеризує стан платіжного балансу.

20. Резидентом даної країни є людина, яка має:

- А. громадянство цієї країни;
- Б. паспортний статус країни;
- В. основне місце проживання в даній країні;
- Г. цю вищезазначену.

Вправи до модульних контролів

Вправа 1. Для кожного положення, наведеного нижче, знайдіть відповідне йому поняття.

1. Кількісні обмеження імпорту продукції.
2. Частка кожної країни в сукупному експорті товару.
3. Надання державними установами дозволу на експорт або імпорт товару.

4. Кількісні обмеження експорту, визначення обов'язками одного з партнерів у обмежені експорту, встановленого міжурядовими угодами про впровадження квот на експорт товарів.
5. Фінансове стимулювання державою розвитку експорту національними фірмами.
6. Заборона необґрунтованого зменшення цін нижче від рівня світових.
7. Диференціація цін на продукцію країн - учасниць митного союзу та карїн, що не входять до його складу.
8. Обсяг продукції, що визначається у межах глобальної квоти для кожної країни - експортера або імпортера.
9. Митний тариф, спрямований проти окремих країн або товарів.
10. Тариф, що здійснюється внутрішньої економічної політики держави.

Поняття:

Прихований тариф;
 Селективний тариф;
 Індивідуальна квота;
 Ліцензування;
 Кредитування;
 Імпортна квота;
 Експортна субсидія;
 Антидемпінгове регулювання;
 Дискримінація імпорту в межах митного союзу;
 Добровольне обмеження експорту.

Вправа 2. Визначте, яке поняття правильне, а яке помилкове:

1. Митний тариф стимулює зростання споживання товарів більш ніж імпортна квота.
2. Експортний податок обмежує обсяг імпортової продукції.
3. Введення митного тарифу зменшує чистий національний добробут.
4. Базисна теорія тарифу сформульована неокейсіанцями;
5. Ліцензування здійснюється державними установами, яє надання дозволу на експорт або імпорт товарів.
6. Селективний протекціонізм захищає окремі галузі.
7. Антидемпінгове регулювання - заборона необґрунтованого зменшення цін від рівня світових.
8. Фритредерство забезпечу лібералізацію внутрішньої торгівлі.
9. Протекціонізм захищає ринок від іноземної конкуренції.
10. Субсидії передбачають грошові виплати, спрямовані на підтримку виробників експортерів.

Для кожного наведеного нижче положення знайдіть відповідне поняття.

1. Система організації та регулювання платежів у сфері міжнародних відносин.
2. Валюта, в якій виражена ціна товару за укладеною зовнішньоторговельною угодою або сума наданої міжнародної позички.
3. Валюта, за допомогою якої здійснюються розрахунки або повертаються позички та борги.
4. Зобов'язання банку, видане ним за дорученням клієнта - імпортера, здійснити платіж на користь експортера або забезпечити платіж іншим банком у межах визначених сум та обумовленого терміну проти документів.
5. Інкасо, що здійснюється на підставі чеків, платіжних розписок та інших видів документів, що використовуються для одержання платежу.
6. Інкасо фінансових документів, що супроводжується комерційними документами, а інкасо тільки комерційних документів.
7. Розрахункова банківська операція, яка здійснюється через подання телеграфного або поштового платіжного доручення одного банку іншому.
8. Зобов'язання однієї особи здійснити платіж певної суми коштів іншій особі у визначений термін і у визначеному місці.

9. Розпорядження однієї особи іншій сплатити у вихначений термін певну суму коштів третій особі - ремітенту.
10. Співвідношення між усіма доходами країни, які вона отримує від іноземних держав і всіма її платежами які здійснює іноземним державам.
11. Різниця вартісних обсягів експорту та імпорту.
12. Відплив вартості за кордон, за яким повинен слідкувати компенсуючий приплив платежів у дану країну.
13. Приплив вартостей, за які резидент країни повинен здійснити платежі за кордон.
14. Усе, що має грошовому вартість і є власністю фірми або окремої особи.
15. Грошове зобов'язання фірми або окремої особи.

Поняття:

Активи;
 Пасиви;
 Міжнародні розрахунки;
 Акредитив;
 Валютна ціна;
 Валютна платежу;
 Чисте інкасо;
 Документарне інкасо;
 Банківський переказ;
 Простий вексель;
 Переказний вексель;
 Платіжний баланс;
 Торговельний баланс;
 Дебет;
 Кредит.

3 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ **Рекомендована література**

Базова

1. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019,400с.
2. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів/ Бутко М.П. та ін.: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,528с.
3. Патики Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017,506с.
4. Амеліна І.В., Попова Т.Л., ВладимировС.В. . Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019,256с.
5. Зінчук Т.О.,Ковальчук О.Д., Куцмус Н.М. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,512с.
6. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини / Козик Л.В., Панкова Л.А. Григор"єв Ю.Б. Босак А.О. Київ: Вінар, 2003. 308 с.
7. Козак Ю.Г., Лук"яненко Л.А., Макогон Ю.В. Міжнародна економіка: Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, АртЕк, 2002. 347 с.
8. Румянцева А.П.Міжнародна економіка: Підручник/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка - 3. вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 298 с.
9. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підруч. Для студ. вищ. навч. закл., що навч. за спец. "Міжнародна економіка"/ С.В. Головка (голов. Ред) - 2 вид. стер. Київ: Либідь, 2001.321 с.
10. Козак Ю.Г., Новацький В.М.Міжнародна економіка: Навч. посібник для студ. екон. вузів і фак-тів/ Одеський держ. Економічний ун-тКиїв: Центр навчальної літератури; АртЕк, 2002.345 с.
11. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ: МАУП, 2002. 267 с.
12. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник / Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В./ Київський національний торговельно-економічний ун-т / - Київ: КНТЕУ, 2003.234 с.

13. Міжнародна економіка: підручник / А. П. Румянцев, та ін. ; за ред. А. П. Румянцева.- 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ, 2006. 365 с.

14. Міжнародна економіка: навчальний посібник / С. В. Фомішин, А. В. Рибчук, А. П. Румянцев, П. В. Гудзь. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 446 с.

10. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: підручник для студ. вищих навч. закл. / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков Розділ 3 Міжнародна економічна інтеграція – Київ, 2009.- С105-109

Допоміжна

1. Міжнародна торгівля: навчальний посібник/ Румянцев А.П., Башинська Г.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.О. - Київ: Центр навч. літератури. - 2004. 298 с.

2. Циганкова Т.М. Петрашко Л.П. Кальчеко Т.В. Міжнародна торгівля: Навч. посібник/ Київський національний економічний ун. Київ: КНЕУ, 2001. 348 с.

3. Сазонець І.Л., Джусов О.А., Сазонець О.М. Міжнародні фінансові інвестиції: Навч. посібник для вищих навч. закл./ Дніпропетровський національний ун-т . Дніпропетровськ: Видавництво Дніпропетровського національного ун-ту. 2006. 298 с.

4. Бойцун Н.Є. .Стукало Н.В. Міжнародні фінанси: Навч. посіб для студ. вищих навч. закл Н.Є., Дніпропетровськ: АРТ - ПРЕС, 2004. 289 с.

5. Жукова Л. М. Проблеми реалізації економічного суверенітету в умовах глобалізації : [вплив глобальних тенденцій на економічний розвиток України] / Л. М. Жукова // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 3 (189). – С. 61-69.

6. Иванова Е. В. Альтернативный подход к оценке эффективности интеграции в экономических кластерах .*Актуальні проблеми економіки.* – 2014. – № 10 (160). – С. 158-170.

7. Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки: навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів / Ю. Г. Козак, Ю. В. Макогон, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська ; за ред. Ю. Г. Козака, Ю. В. Макогона, Н. С. Логвінової. – Київ: 2008. 356 с.

8. Липов В. В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. 1. Вихідні засади геоелектронічного аналізу та прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації *Економіка України.* – 2018. – № 3 (676). – С. 21-35.

9. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів : рек. МОНУ / В. В. Ковалевський та ін. ; за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової.- 3-тє вид., перероб. та доп. – Київ: 2011. 398 с.

Інформаційні ресурси

1. The world factbook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

2. Official Journal of the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/>

3. European Commission-Enterprise and Industry [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/>

4. ECB: European Central Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>

5. European Commission: Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

6. European Commission: Economic and Financial Affairs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/index_en.htm

7. European Navigator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ena.lu/>

8. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/en/index.htm>

9. A Single Market for Capital [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/index_42_en.htm

10. Центр документации ЕС Института Европы РАН <http://www.edc-aes.ru/site/en/link.html>
11. Bank of England [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.bankofengland.co.uk/>
12. Europe-Policy areas: Economic and Monetary Affairs [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://europa.eu/pol/emu/index_en.htm